

Projekt MIDAS do praxe – vzdělávací program pro pracovníky veřejné správy v oblasti metadat

Project MIDAS in practice – educational program for public administration in sphere metadata

*Dr. Ing. Bronislava Horáková,
vedoucí projektu MIDAS, CAGI
VŠB-TU Ostrava, Institut geoinformatiky
Tř. 17. listopadu 15, 708 33 Ostrava-Poruba
Tel. +420 59 6995599
bronislava.horakova@vsb.cz*

*Dr. Ing. Jiří Horák,
VŠB-TU Ostrava, Institut geoinformatiky
Tř. 17. listopadu 15, 708 33 Ostrava-Poruba
Tel. +420 59 6995470
jiri.horak@vsb.cz*

Abstrakt

Řešitelem projektu je VŠB-TU Ostrava ve spolupráci s Ministerstvem vnitra, Českou asociací pro geoinformace a Krajským úřadem ve Zlíně. Projekt podporuje Nadace Open Society Fund Praha.

Obsahem projektu je příprava a realizace vzdělávacího programu formou školení pro pracovníky úřadů veřejné správy v oblasti geoinformatiky zahrnující problematiku metadat. Cílem projektu je podpora a školení úředníků veřejné správy pro nakládání s geografickými daty, seznámení s terminologií v oblasti geoinformací, problematikou metadat a zaškolení v práci se systémem MIDAS. Za velmi důležité považujeme seznámení s problematikou a zainteresování středního managementu. Navrhovaný projekt je velmi vhodnou součástí rozsáhlého projektu MIDAS a měl by pomoci při zavádění moderních metod práce do praxe. Součástí je rovněž příprava dokumentačních, prezentačních materiálů v tištěné a elektronické formě. Projekt má napomoci propagaci nových moderních metod výkonu veřejné správy a nakládání s informacemi.

Cílovou skupinou projektu jsou odborní pracovníci veřejné správy, jejichž pracovní činnost vyžaduje využívání a práci s geografickými daty a informačními technologiemi. Jedná se především o pracovníky krajských úřadů, pověřených obcí, ministerstev a jiných centrálních orgánů v jejichž kompetenci je pořizování a správa geografických dat. S vybranou částí problematiky budou seznámeni také nadřízení těchto pracovníků, střední management.

Geografická data (prostorová data) jsou jednou z hlavních a podstatných složek geografických informačních systémů. Geografická data svým charakterem a především

finanční náročností pořizování a aktualizace patří mezi specifická data, která představují výrazný podíl na celkových nákladech projektů, které řeší budování a provoz těchto systémů. Aby nedocházelo k duplicitní tvorbě geografických dat a aby bylo možné je efektivně využívat, je nutné dbát na jejich průběžnou evidenci.

Především v oblasti veřejné správy je velké množství datových sad, které jsou vytvářené v rámci jednotlivých resortů a oborových pracovišť ale současně jsou využitelné napříč veřejnou správou. Bohužel během uplynulých deseti let, která jsou charakteristická prudkým růstem systémů GIS a pořizovaných geografických dat, došlo k chybám, které vyplývaly především z neexistence koncepce státu při budování GIS a tvorbě dat.

Důsledky:

- nejednotnost v obsahu GIS databází,
- nekompatibilita dat na úrovni metodiky sběru dat, klasifikace (domén), datové struktury i prostorové přesnosti,
- nedostatečná dokumentace (metadata), která znemožňuje automatické převzetí a využití dat a jejich jednoznačnou interpretaci.

Uvedené problémy vyústili v souvislosti s reformou veřejné správy do nastartování řady projektů. Obsahem projektů je ve většině případů metodické a technické řešení méně pak zavádění výsledků do praxe formou školení. Projekt MIDAS do praxe je orientován právě tímto směrem.

Cíle projektu

Seznámit cílovou skupinu s problematikou metadat o geografických datech. Vysvětlení potřeby pořizovat metadata k datovým zdrojům a podílet se na vedení jejich centrální evidence včetně poskytování těchto informací široké veřejnosti prostřednictvím centrálního skladu systému MIDAS.

Seznámení s terminologií v oblasti geoinformací, problematikou metadat a zaškolení v práci se systémem MIDAS. Za velmi důležité považujeme seznámení s problematikou a zainteresování středního managementu.

Obsahem teoretické části školení budou informace o terminologii a současném stavu normativ v předmětné oblasti a porovnání se stavem v EU. Srovnání se bude týkat také obdobných metainformačních systémů v EU.

Nezbytnou součástí přípravy školení pro zesílení jeho účinku je příprava brožury pro každého účastníka školení, kde budou vysvětleny základní probírané znalosti a vysvětleny praktické postupy.

Rovněž budou připraveny webové stránky o školení a předmětné problematice ve vazbě na relevantní projekty. Stránky budou obsahovat organizační náležitosti, ale i aktuální informace a doplňky k jednotlivým probíraným tématům, odkazy na relevantní články a zprávy, odkaz na další vzdělávací stránky, instituce, a informace k předmětné oblasti. O připravených webových stránkách bude rovněž informováno na webových stránkách spoluřešitelů.

Prostředky k dosažení cílů

Za hlavní prostředky k dosažení cílů považujeme:

Prostředky	Zdůvodnění
------------	------------

Výběr vhodných témat pro školení, vhodný program školení	témata musí vycházet z potřeb pracovníků úřadů, program musí vycházet z didaktických zásad postupnosti, přiměřenosti, opakování
Spolupráce s MV a KrÚ ve Zlíně, které zajistí oslovení účastníků, jejich pozvání	Podpora, spolupráce a organizační pomoc ze strany MV ČR, který je koordinátorem a tvůrcem koncepce informatizace veřejné správy, je nezbytná.
Vhodná místa školení a termíny	Vzhledem k periodickému provádění některých časově náročných činností je nezbytné vybrat vhodné termíny. Termíny budou zohledňovat období, kdy mají VŠ volné kapacity k provádění školení jak z hlediska vhodných prostor tak lidských zdrojů.
Vhodní přednášející	Přednášet musí zkušení pedagogové, kteří dovedou náročná témata zpřístupnit pro heterogenní skupinu účastníků.
Důraz na praktické cvičení (školení přímo s daty MIDAS, demonstrace vysvětlených postupů na příkladových datech)	Při každém školení musí být věnována značná pozornost praktickému procvičování, aby byly teoretické poznatky hned prakticky demonstrovány a účastníci si je mohli hned osvojit.
Příprava brožury pro každého účastníka školení	Brožura bude obsahovat probíranou teoretickou látku i praktické návody pro její procvičování.
Tvorba WWW stránek	Zajištění kvalitního organizačního servisu i místo pro zveřejňování výukových materiálů, postupů, vzorových dat, odkazů na další důležitá místa, relevantní projekty, zveřejňování aktualit, publikovaných zpráv, studií, článků.

Konkrétní činnosti a výstupy projektu

Dva typy školení:

1. školení pro střední management (zástupci ministerstev, krajských úřadů a dalších vybraných ústředních orgánů státní správy)
rozsah: cca 5 hod, jednodenní
2. školení pro odborné pracovníky v oblasti GIS (uživatelé systému MIDAS, pracovníci krajských úřadů a pověřených obcí, ministerstev a dalších orgánů)
rozsah: cca 8 hod, jednodenní

Obsah školení pro střední management:

Současné problémy v oblasti geodat ve veřejné správě a cesty k jejich řešení (závěry a zkušenosti z relevantních projektů a vazba na projekty řešící informatizaci veřejné správy), seznámení s metodikou vypracovanou v rámci projektu MIDASKraj (metody pořizování,

sběru, aktualizace, archivace a poskytování informací o informačních zdrojích krajských úřadů) terminologie v předmětné oblasti, problematika metadat a vazba na standardy a normy v ČR a EU.

Obsah školení pro odborné pracovníky v oblasti GIS:

1. Teoretická část - současné problémy v oblasti geodat ve veřejné správě a cesty k jejich řešení (závěry a zkušenosti z relevantních projektů), seznámení s metodikou vypracovanou v rámci projektu MIDAS kraj, terminologie v předmětné oblasti, problematika metadat a vazba na standardy a normy v ČR a EU.
2. Praktická část – seznámení s prostředím systému MIDAS, propojení teoretických informací s praktickým užitím – standardy v oblasti metadat vs. typy metadatových tříd systému MIDAS, vysvětlení jednotlivých metadatových tříd a jejich položek (terminologie, sémantika), metody přístupu a autorizace v systému MIDAS.

Školení pro střední management proběhne maximálně ve dvou nezávislých termínech, místo konání Praha a Ostrava.

Školení pro odborné pracovníky GIS proběhne maximálně v sedmi nezávislých termínech dle členění NUTS II:

1. Moravskoslezsko (Moravskoslezský kraj)
2. Střední Morava (Olomoucký a Zlínský kraj)
3. Jihovýchod (Jihomoravský kraj a Vysočina)
4. Severovýchod (Liberecký, Královéhradecký a Pardubický kraj)
5. Střední Čechy a Praha (Středočeský kraj a Praha)
6. Jihozápad (Jihočeský a Plzeňský kraj)
7. Severozápad (Karlovarský a Ústecký kraj)

Pořadí neurčuje časový sled školení.

Předpokládaný počet účastníků v jednom termínu do 40 účastníků.

Pro každé školení bude k dispozici brožura s předmětným obsahem dle typu školení. Další relevantní podklady a materiály budou zveřejněny na webových stránkách řešitele i spolupracujících organizací.

Termíny školení

Školení budou zahájena v měsíci únoru a jejich běh bude ukončen v květnu tohoto roku. První tři školení proběhnou v týdnu 10.-14.2. 2003 na ČVUT v Praze.

Metody hodnocení projektu

Základem posouzení úspěšnosti vzdělávání budou pravidelná anonymní zjišťování názorů účastníků na školení, která budou vyhodnocena a podle nich korigován obsah následujícího školení a doplňován obsah WWW stránek, kde je možné posílit vysvětlení problematických oblastí.

Následující školení budou zohledňovat připomínky a názory účastníků předcházejících školení na rozsah, naplnění a úroveň školení.

Závěrečné zhodnocení ve formě zprávy bude předáno Ministerstvu vnitra ČR a bude zpřístupněno na webových stránkách systému MIDAS a spolupracujících organizací. Součástí zprávy budou doporučení dalších následných kroků pro zajištění vhodných forem prezentace a popularizace předmětné oblasti.

Způsob poskytnutí informací o průběhu a výsledcích projektu

O programu bude pravidelně publikováno na webových stránkách řešitele a spolupracujících organizací, kde budou zpřístupňovány informace jak organizačního tak především odborného charakteru - podkladové materiály připravené v rámci projektu a materiály a odkazy na relevantní projekty a informace.

Informace o projektu a jeho řešení budou prezentovány na konferencích, seminářích a odborných akcích.

Literatura:

Horáková B., Kafka Š.: MIDAS. Analýza GIS na OkÚ. Závěrečná zpráva, Česká asociace pro geoinformace, pracoviště CAGI na VŠB-TU Ostrava, 2001, 51 stran.

Horáková B., Fojtík D.: MIDASLite – lokální metainformační systém pro pořizování, správu a přenos metadat do MIDAS. Dokumentace k aplikaci MIDASLite, Česká asociace pro geoinformace, pracoviště CAGI na VŠB-TU Ostrava, 2001, 12 stran.

Horáková B., Kafka Š.: MIDAS. Stávající metody sběru metadat ve státní správě a návrh nové metodiky. Závěrečná zpráva, Česká asociace pro geoinformace, pracoviště CAGI na VŠB-TU Ostrava, 2001, 5 stran.

NEMOFORUM: Národní geoinformační infrastruktura České republiky. Program rozvoje v letech 2001-2005. Praha, 2001, 8 stran.

Horáková B.: MIDAS – dosažený stav a vazba k navrhovaným legislativním úpravám. Sborník konference, Informační systémy v zemědělství a lesnictví, VIII. ročník, Seč u Chrudimi, 2002, str. 19-24.

Horáková B., Kafka Š.: MIDAS, jeho role při evidenci a analýze geodat veřejné správy. Sborník konference, GIS Ostrava, Ostrava, 2002.

Horáková B.: MIDAS. Katalog geodat veřejné správy, součást Národní geoinformační infrastruktury ČR. Sborník konference, Internet ve státní správě a samosprávě, Hradec Králové, 2002, str. 109-111.

Horáková B.: Oborový katalog geodat veřejné správy – MIDAS. Sborník konference, GIS ve veřejné správě, Seč, 2002.

Horáková B., Horák Jiří.: Projekt MIDAS do praxe. Vzdělávací program v oblasti standardizace pracovních postupů v řízení a ve výkonu veřejné správy. Sborník konference UDMS/MIS, Praha, 2002.